

Maria Miśkiewicz, Anna-Lena Gerdin

Niewiadoma, pow. Sokołów Podlaski

Informator Archeologiczny : badania 3, 287-288

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NIEWIADOMA.
pow. Sokołów Podlaski

Zakład Badań Polskiego
Sredniowiecza
Uniwersytetu Warszawskiego

Badania prowadziła dr Maria Miśkiewicz przy współudziale Anny-Leny Gerdin - absolwentki Uniwersytetu w Uppsali i studentów archeologii UW. Finansował WKZ woj. warszawskiego i Zakład Badań Polskiego Sredniowiecza UW. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne /XII-XIII wiek/.

Cmentarzysko położone jest w odległości około 400 m na zachód od grodziska, na łagodnym wzniesieniu wśród pól.

W sierpniu rozpoczęto tu systematyczną eksplorację obiektu prowadząc ją od strony południowej, znajdującej się w najniższej części wzgórza podorywanej corocznie przez użytkowników pól. W ciągu miesiąca przekopano powierzchnię dwu arów oraz odczyszczono trzeci, odkrywając 9 grobów w obudowach kamiennych, przykrytych brukiem.

Obiekt w Niewiadomej należy do typu mazowieckich cmentarzysk w obudowie kamiennej i był już rozkopywany na początku XX wieku. Obecne prace mają za zadanie metodyczne przebadanie nekropoli dla uzyskania całości materiałów zabytkowych i kostnych. Pozwoli to na poznanie i opracowanie całego kompleksu osadniczego w Niewiadomej, w skład którego wchodzi: gród, osady przyrodowe i cmentarz.

Odkryte w br. groby były słabo zachowane. W czterech obudowach kamiennych, bez bruków nakrywających, znaleziono jedynie ułamki ceramki i węgle drzewne. W pozostałych pięciu grobach, które miały obstawy kamienne wypełnione drobnym brukiem kamiennym, odsłonięto słabo zachowane kości ludzkie oraz towarzyszący pochówkom materiał

zabytkowy. Najciekawszy był grób nr 4 ze szczątkami kostnymi dziecka, wyposażony w jeden kabłączek srebrny na półtora zwoju, jeden pierścionek z taśmy brązowej, 19 różnokolorowych paciorków szklanych oraz 9 fragmentów ceramiki. Przy kościach szkieletu odkryto też kości drobne, przepalone w ogniu.

Pochówki te datować można na XIII wiek. Pochodzą one z peryferii omentarzyńska. Sądzić trzeba, że centralne partie obiektu, przyniosą ciekawsze rezultaty.

NOWOGROD, pow. Łomża

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Białymstoku. Muzeum w Łomży i Nowogrodzie,

Badania prowadził mgr inż. arch. Tadeusz E. Żurowski przy współpracy dr Andrzeja Niewęglowskiego i mgr Jolanty Sobiech. Finansował WKZ w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Grodzisko nizinne, wczesnośredniowieczne.

W lipcu rozpoczęto badania na stanowisku nr 5 zwanym "Kępa", leżącym u ujścia rzeki Pisy do Narwi, które doc. dr A. Chętnik uważał od 1935 roku za grodzisko halsztackie i wczesnośredniowieczne. Podczas regulacji ujścia Pisy znaleziono dużo zabytkowych przedmiotów żelaznych i ceramikę z różnych okresów, m.in. monety rzymskie, i odsłonięto konstrukcje drewniane. Docent A. Chętnik nazwał je płotami-bramami; w swych pracach i przekazach historycznych uważał je za pozostałość ludności przybyłej tu we wczesnym średniowieczu z Pomorza Zachodniego. Trójkątny cypel wyniesiony nad poziom wody około 3-4 m jest odcięty od lądu półokrągłym rowem w odległości 40 m i otoczony wałem w odległości 90 m. Wał silnie